

Hatırlatmalar

ÜSLÜ İŞLEMLERİN ÖZELLİKLERİ

- 1) $a \neq 0$ için $a^0 = 1$ dir.
Her a reel sayısı için $a^1 = a$ dir.
 $x \neq 0$ için $0^x = 0$ dir.
 0^0 ifadesi tanımsızdır.

NEGATİF KUVVET (ÜS)

- 2) $(a)^{-n} = \left(\frac{1}{a}\right)^n$ veya $\left(\frac{a}{b}\right)^{-n} = \left(\frac{b}{a}\right)^n$ dir.

Örneğin; $(5)^{-2} = \left(\frac{1}{5}\right)^2$

ÇARPMA BÖLME İŞLEMİ

- 3) $a^n \cdot a^m = a^{n+m}$ 4) $a^n \cdot b^n = (a \cdot b)^n$
5) $\frac{a^n}{a^m} = a^{n-m}$ 6) $\frac{a^n}{b^n} = \left(\frac{a}{b}\right)^n$

TOPLAMA ÇIKARMA İŞLEMİ

- 7) $k \cdot a^n + m \cdot a^n - n \cdot a^n = a^n(k+m-n)$

KUVVETİN KUVVETİ

- 8) $(a^n)^m = a^{n \cdot m}$ dir.
 $(a^n)^m \neq a^{(n^m)} \neq a^{n^m}$ (genellikle)

ÜSLÜ İFADE EŞİTLİĞİ

- 9) $a^n = a^m$ ise $n=m$ dir.

Örnek...1 :

$3^1 \cdot 3^2 \cdot 3^3 \cdot 3^4 \cdot \dots \cdot 3^{40} = \frac{1}{81^x}$ eşitliğini sağlayan x değeri kaçtır?

$$3^{1+2+3+\dots+40} = \frac{1}{3^{4x}}$$

$$3^{\frac{40 \cdot 41}{2}} = 3^{-4x} \Rightarrow 3^{820} = 3^{-4x}$$

$$x = -205$$

Örnek...2 :

$(216)^{-\frac{1}{3}} + \left(\frac{1}{81}\right)^{-\frac{1}{4}}$ işleminin sonucu kaçtır?

$$(6^3)^{-\frac{1}{3}} + (3^{-4})^{-\frac{1}{4}}$$

$$6^{3 \cdot -\frac{1}{3}} + 3^{-4 \cdot -\frac{1}{4}}$$

$$\frac{1}{6} + 3 = \frac{19}{6}$$

Örnek...3 :

$7^{x+2} = 35^{1+x}$ olduğuna göre 25^{x+2} değeri kaç eştir?

$$7^x \cdot 7^2 = 35 \cdot 35^x$$

$$7^x \cdot 7^2 = 35 \cdot 5^x \cdot 7^x$$

$$5^x = \frac{49}{35} \Rightarrow (5^x)^2 \cdot 5^4$$

$$\Rightarrow \frac{49}{35} \cdot \frac{49}{35} \cdot 625$$

$$\Rightarrow 1225$$

Örnek...4 :

$\frac{1}{1-m^n} - \frac{1}{1-m^{-n}} = 7^{a-1}$ olduğuna göre a kaç eştir?

$$\frac{1}{1-m^n} + \frac{1}{1-\frac{1}{m^n}} = \frac{1-m^n}{1-m^n} = 1 = 7^{a-1}, a=1$$

Örnek...5 :

$A = \underbrace{3^4 + 3^4 + 3^4 + \dots + 3^4}_{x \text{ tane}}$, $B = \underbrace{3^4 \cdot 3^4 \cdot 3^4 \cdot \dots \cdot 3^4}_{x \text{ tane}}$ ve

$\frac{B \cdot x}{A} = 27^{56}$ olduğuna göre eşitliğini sağlayan değeri kaç eştir?

$$A = 3^4 \cdot x \quad B = 3^{4x}$$

$$\frac{3^{4x} \cdot x}{3^4 \cdot x} = (3^3)^{56}$$

$$3^{4x-4} = 3^{168}$$

$$4x-4 = 168 \quad 4x = 172 \quad x = 43$$

LOGARİTMA - 1

ÜSTEL FONKSİYON - LOGARİTMA FONKSİYONU

ÜSTEL FONKSİYON VE LOGARİTMA FONKSİYONU

$a^b=c$ eşitliğini düşünelim.

Mümkün olan durumlarda;

Durum-1: a ve b biliniyorsa c üs alma işlemiyle bulunabilir. Örneğin $2^5=c$ ise $c=32$ dir.

Durum 2: b ve c biliniyorsa a kök alma işlemiyle bulunabilir. Örneğin $a^2=7$ ise $a=\sqrt{7}$ dir.

Bu işlemleri daha önceden görmüştük.

Durum 3: a ve c biliniyorsa b logaritma alma işlemiyle bulunabilir. $2^b=7$ eşitliğinin çözümü logaritmayla $b=\log_2 7$ olarak elde edilir. (Bazı özel durumlarda logaritma işlemi yapmaya gerek kalmadan da çözüm bulunabilir. Örneğin $2^b=8$ gibi.) **$b=3$** //

SONUÇ

Logaritma daha önceden çözemediğimiz $a^x=b$ gibi denklemleri çözmek için aracıdır. Logaritma alma işlemi kabaca üs alma işleminin tersi olarak düşünülebilir. Logaritma alma işlemine başlamadan önce üstel fonksiyonları inceleyelim.

ÜSTEL FONKSİYON

$a \in \mathbb{R}^+ - \{1\}$ olmak üzere, $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x)=a^x$ fonksiyonuna üstel fonksiyon denir.

Örnek...6 :

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+$, $f(x)=2^x$ üstel fonksiyonu için $f(5)$ kaçtır?

$$f(5) = 2^5 \Rightarrow \underline{\underline{32}}$$

Örnek...7 :

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+$, $f(x)=a^x$ üstel fonksiyonu için $f(5)=243$ tür. Buna göre, a kaçtır?

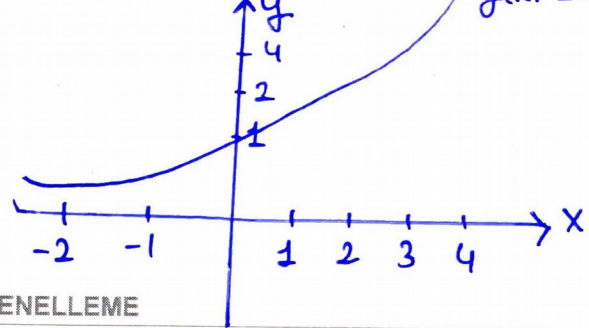
$$243 = 2^5 \quad a = 3$$
$$243 = 3^5$$

Örnek...8 :

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x)=2^x$ fonksiyonuna ait tabloyu doldurup oluşan ikililere göre grafiğini çiziniz?

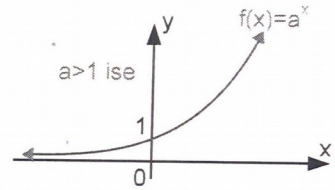
x	-2	-1	0	1	2	3	4
---	----	----	---	---	---	---	---

y	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	1	2	4	8	16
---	---------------	---------------	---	---	---	---	----

GENELLEME

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x)=a^x$ fonksiyonu $a > 1$ için artandır. Şekli inceleyiniz.

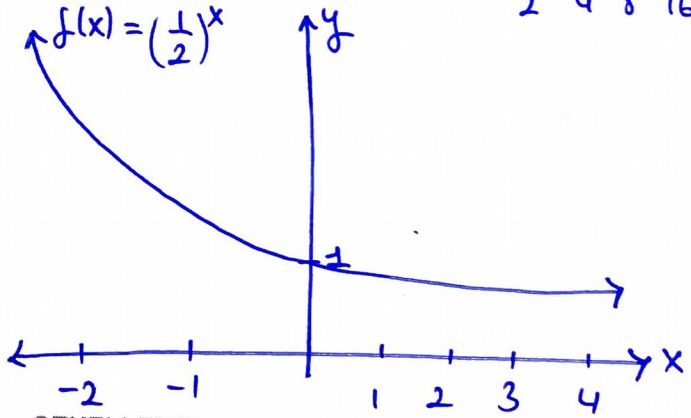

Örnek...9 :

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x)=(\frac{1}{2})^x$ fonksiyonuna ait tabloyu

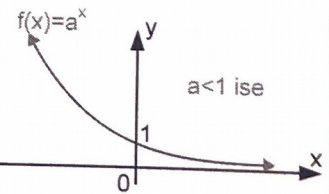
doldurup oluşan ikililere göre grafiğini çiziniz?

x	-2	-1	0	1	2	3	4
y	4	2	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{16}$

GENELLEME

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+$, $f(x)=a^x$ fonksiyonu $0 < a < 1$ için azalandır. Şekli inceleyiniz.

LOGARİTMA - 1

ÜSTEL FONKSİYON - LOGARİTMA FONKSİYONU

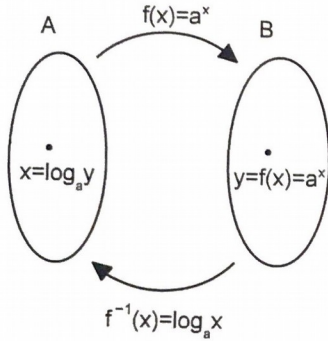
ÖZET OLARAK

$a \in \mathbb{R}^+ - \{1\}$ $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = a^x$ üstel fonksiyonu;

- 1) $a > 1$ için artandır.
- 2) $0 < a < 1$ için azalandır.
- 3) Bire bir fonksiyondur.
- 4) Değer kümesi $\mathbb{R}^+$ alınırsa örtendir. Bundan dolayı $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+$, $f(x) = a^x$ için $f^{-1}(x)$ ters fonksiyonu tanımlıdır ve bu ters fonksiyona logaritma fonksiyonu denir.

LOGARİTMA FONKSİYONU

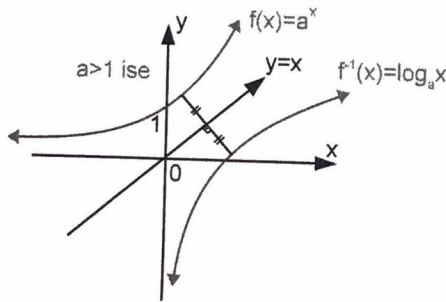
$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+$, $f(x) = a^x$ fonksiyonunun ters fonksiyona sahip olduğunu biliyoruz. Söz konusu ters fonksiyona **logaritma** fonksiyonu denir ve $f: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \log_a x$ ile gösterilir. Şekli inceleyiniz.

yukarıdaki eşlemeyi sembolik olarak $y = a^x \Leftrightarrow x = \log_a y$ olarak yazabiliriz.

Örneğin uygun şartlarda tanımlı $f(x) = 2^x$ ve $g(x) = \log_2 x$ fonksiyonları birbirlerinin tersleridir.

$f(x) = a^x$ ile $g(x) = \log_a x$ fonksiyonları birbirlerinin ters fonksiyonlarıdır. Bu fonksiyonların grafikleri $y = x$ doğrusuna göre simetriktr. Şekli inceleyiniz.

UYARI 1

- 1) $\log_a x$ ifadesi " a tabanında x in logaritması" diye okunur.
- 2) $\log_a x$ yazılışı a'nın hangi kuvveti x olur şeklinde yorumlanabilir.

Örneğin $\log_2 8$ ifadesinin eşitini bulmak için **ya** 2 sayısının hangi kuvveti 8 yapar diye düşünürüz **ya da** $\log_2 8 = x$ olsun diyerek logaritma ve üstel ifadeyi birbirine bağlayan $\log_a y = x \Leftrightarrow a^x = y$ eşitliğinden yola çıkar $2^x = 8$ denklemini mümkünse çözer ve x'i buluruz. (Daha sonra logaritma özelliklerini öğrendiğimizde farklı bir düşünüşle de sonuca gidebiliriz.)

Örnek...10 :

$\log_2 x = 4$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$2^4 = x \Rightarrow x = 16$$

Örnek...11 :

$\log_5 3025 = x$ kaçtır?

$$\log_5 3025 = x \Rightarrow 5^x = 3025$$

$$x = 5$$

Örnek...12 :

$\log_k 9 = 2$ olduğuna göre, k kaçtır?

$$k^2 = 9 \quad k = 3 \quad \text{logaritma tabanı}$$

$$k = -3 \quad (-) \text{ olamayacağından cevap 3'dür.}$$

Örnek...13 :

$\log_2 (x+5) = 7$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$2^7 = x+5 \Rightarrow x = 123$$

$$128 = x+5$$

Örnek...14 :

$\log_4 (16) = x$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$4^x = 16 \Rightarrow x = 2$$

Örnek...15 :

$\log_{\sqrt{2}} (8) = x$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$(\sqrt{2})^x = 8 \Rightarrow (2^{\frac{1}{2}})^x = 2^3$$

$$\Rightarrow \frac{x}{2} = 3$$

$$x = 6$$

Örnek...16 :

 $\log_{\frac{1}{25}}(125)=x$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$\left(\frac{1}{25}\right)^x = 125 \Rightarrow 5^{-2x} = 5^3$$

$$-2x = 3 \quad \left. \vphantom{\left(\frac{1}{25}\right)^x = 125} \right\} x = -\frac{3}{2}$$

Örnek...17 :

 $\log_3 81 = 2x - 3$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$3^{2x-3} = 3^4 \Rightarrow 2x - 3 = 4$$

$$2x = 7$$

$$x = 7/2$$

Örnek...18 :

 $\log_3 1 = \frac{2}{x} - 3$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$0 = \frac{2}{x} - 3 \Rightarrow 3 = \frac{2}{x}$$

$$x = 2/3$$

Örnek...19 :

 $\log_5 \frac{x-1}{x-2} = -1$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$5^{-1} = \frac{x-1}{x-2} = \frac{1}{5}$$

$$5x - 5 = x - 2$$

$$4x = 3$$

$$x = 3/4$$

Örnek...20 :

 $\log_2 [3 + 2\log_3(x+1)] = 1$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$2 = 3 + 2\log_3(x+1)$$

$$\frac{-1}{2} = \log_3(x+1) \Rightarrow 3^{\frac{-1}{2}} - 1$$

$$= \frac{1}{\sqrt{3}} - 1$$

Örnek...21 :

 $4^{\frac{x-2}{3}} = 128$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$2^{\frac{2(x-2)}{3}} = 2^7$$

$$\frac{2x-4}{3} = 7$$

$$\frac{2x}{3} = 11 \quad 2x = 33 \quad \left. \vphantom{\frac{2x}{3} = 11} \right\} x = \frac{33}{2}$$

Örnek...22 :

 $5^x = 8$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$x = \log_5 8$$

Örnek...23 :

 $7^{x+2} = 15$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$x+2 = \log_7 15$$

$$x = \log_7 15 - 2$$

Örnek...24 :

 $6^{2x+5} - 2 = 17$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$6^{2x+5} = 19 \quad 2x+5 = \log_6 19$$

$$x = \frac{\log_6 19 - 5}{2}$$

Örnek...25 :

Uygun şartlarda $f(x) = 5^{x+1} - 2$ fonksiyonunun ters fonksiyonunu bulunuz?

$$y = 5^{x+1} - 2$$

$$y+2 = 5^{x+1}$$

$$x+1 = \log_5(y+2)$$

$$x = \log_5(y+2) - 1$$

$$f^{-1}(x) = \log_5(x+2) - 1$$

Örnek...26 :

Uygun şartlarda $f(x) = 3^{x-2} + 4$ fonksiyonunun ters fonksiyonunu bulunuz?

$$y = 3^{x-2} + 4$$

$$y-4 = 3^{x-2}$$

$$x-2 = \log_3(y-4)$$

$$x = \log_3(y-4) + 2$$

$$f^{-1}(x) = \log_3(x-4) + 2$$

Örnek...27 :

Uygun şartlarda $f(x) = 7^{2x-3} + 5$ fonksiyonu veriliyor. $f^{-1}(12) = ?$

$$f^{-1}(12) = x \Rightarrow f(x) = 12$$

$$7^{2x-3} + 5 = 12$$

$$7^{2x-3} = 7$$

$$2x-3 = 1$$

$$x = 2$$

7

Örnek...28 :

$$f:(3,\infty)\rightarrow\mathbb{R}, f(x)=\log_2(x-3)$$

fonksiyonunun ters fonksiyonunu bulunuz?

$$y = \log_2(x-3) \quad f^{-1}(x) = 2^x + 3$$

$$2^y = x-3$$

$$2^y + 3 = x$$

Örnek...29 :

$$f:(-5,\infty)\rightarrow\mathbb{R}, f(x)=\log_2(x+5)-2$$

fonksiyonunun ters fonksiyonunu bulunuz?

$$y = \log_2(x+5) - 2$$

$$y+2 = \log_2(x+5) \Rightarrow f^{-1}(x) = 2^{x+2} - 5$$

$$2^{y+2} = x+5$$

$$2^{y+2} - 5 = x$$

Örnek...30 :

$$f:(-3,\infty)\rightarrow\mathbb{R}, f(x)=\log_2(2x+6)-2$$

fonksiyonu için $f^{-1}(4)=?$

$$\log_2(2x+6) - 2 = 4$$

$$\log_2(2x+6) = 6$$

$$2x+6 = 2^6$$

$$\text{UYARI 2 } 2x+6=64 \Rightarrow x = \frac{29}{2}$$

Tabanı 10 olan logaritma fonksiyonuna onluk (bayağı) logaritma fonksiyonu denir.

$f:\mathbb{R}\rightarrow\mathbb{R}^+, f(x)=\log_{10}x$ fonksiyonu $f(x)=\log x$ ile de gösterilebilir. (Yani taban belirtilmemişse 10 alınır)

Örnek...31 :

$$\log 100=x \text{ ise } x \text{ kaçtır?}$$

$$\log_{10} 100 = x \Rightarrow 10^x = 100$$

Örnek...32 :

$$\log(0,001)=2x+7 \text{ ise } x \text{ kaçtır?}$$

Tabloyu inceleyiniz.

x	$\left(1+\frac{1}{x}\right)^x$	x	$\left(1+\frac{1}{x}\right)^x$
1	2	-2	4
10	2,5937..	-10	2,8679..
10 ²	2,7048..	-10 ²	2,7319..
10 ⁶	2,7182..	-10 ⁶	2,7182..

Tabanı e (Euler sayısı) değeri 2,7182.. olan irrasyonel sayı olan logaritma fonksiyonuna doğal logaritma fonksiyonu denir ve $f:\mathbb{R}\rightarrow\mathbb{R}^+, f(x)=\log_e x = \ln x$ ile gösterilir.

Örnek...33 :

$$\ln(\log x)=0 \text{ ise } x \text{ kaçtır?}$$

$$\log_e(\log x)=0 \quad e^0 = \log_{10} x$$

$$1 = \log_{10} x \Rightarrow x = \frac{10}{7}$$

Örnek...34 :

$$f:(-\infty, \frac{4}{3})\rightarrow\mathbb{R}, f(x)=\ln(4-3x)-2$$

fonksiyonunun ters fonksiyonunu bulunuz?

$$y = \ln(4-3x) - 2 \quad \frac{4-e^{y+2}}{3} = x$$

$$y+2 = \ln(4-3x)$$

$$e^{y+2} = 4-3x \quad f^{-1}(x) = \frac{4-e^{x+2}}{3}$$

LOGARİTMA FONKSİYONUNUN EN GENİŞ TANIM KÜMESİ

Bir fonksiyon için en geniş tanım kümesi, fonksiyonunun bağımsız değişkeninin (genelde x) seçilebileceği en büyük kümedir.

$f(x)=\log_{h(x)}g(x)$ fonksiyonun en geniş tanım kümesi

i) $g(x)>0$ ii) $h(x)>0$ iii) $h(x)\neq 1$ ifadelerini sağlayan x değerlerinin kümesidir.

Özetlersek, taban ve logaritması alınan sayı pozitif olmalı, taban pozitifken 1 olmamalıdır.

$$\frac{25}{4} + \left(\frac{+5}{2}\right) = \frac{25+10}{4}$$

$$= \frac{35}{4}$$

Örnek...35 :
 $f(x)=\log_2(x-2)$ fonksiyonunun en geniş tanım kümesini bulunuz?

$$x-2 > 0 \quad (2, \infty)$$

$$x > 2$$

Örnek...36 :
 $f(x)=\log_{8-x}(x+5)$ fonksiyonunun en geniş tanım kümesini bulunuz?

$$x+5 > 0 \Rightarrow x > -5$$

$$8-x > 0 \Rightarrow x < 8$$

$$8-x \neq 1 \quad -5 < x < 8$$

$$x \neq 7 \quad (-5, 8) - \{7\}$$

Örnek...37 :

$f(x)=\log_{x^4}(x^2-8x+15)$ fonksiyonunun en geniş tanım kümesini bulunuz?

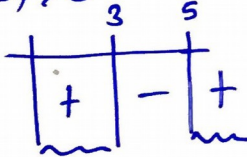
$$x^2-8x+15 > 0 \quad R - ([3,5] \cup \{-1,0,1\})$$

$$(x-3) \cdot (x-5) > 0$$

$$x^4 \neq 1$$

$$x \neq \pm 1$$

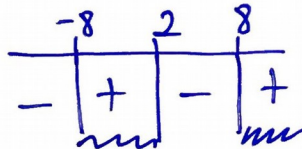
$$x \neq 0$$

Örnek...38 :

$f(x)=\ln\left(\frac{x-2}{x^2-64}\right)$ fonksiyonunun en geniş tanım kümesinde kaç tane negatif tam sayı vardır?

$$\frac{x-2}{x^2-64} > 0$$

-7, -6, -5, -4, -3, -2, -1, 7 tane

Örnek...39 :

$f(x)=\log_{\sqrt{2}}(x^2-2x+m)$ fonksiyonunun en geniş tanım kümesi reel sayılar kümesi ise m nin en küçük tam sayı değeri kaçtır?

$x^2-2x+m > 0$ olmalı. Bunun için denklemin 0 veya negatif yapan değer almamalı.

$\Delta < 0$ olsun ki kök almazın.

Örnek...40 :

$f(x)=\log_{\pi}(x^2+5x+m)$ fonksiyonunun en geniş tanım kümesi $\mathbb{R}-\{k\}$ kümesi ise m-k kaçtır?

$$x^2+5x+m > 0 \quad \Delta \leq 0$$

$$25-4m \leq 0 \quad m = \frac{25}{4}$$

$$25 \leq 4m$$

$$\frac{25}{4} \leq m$$

$$x^2+5x+\frac{25}{4} = 0$$

$$4x^2+20x+25 = 0 \quad (2x+5)^2 = 0$$

$$x = -\frac{5}{2}$$

Örnek...41 :

$f(x)=\log_a(mx+n)$ fonksiyonunun grafiği çizilirken

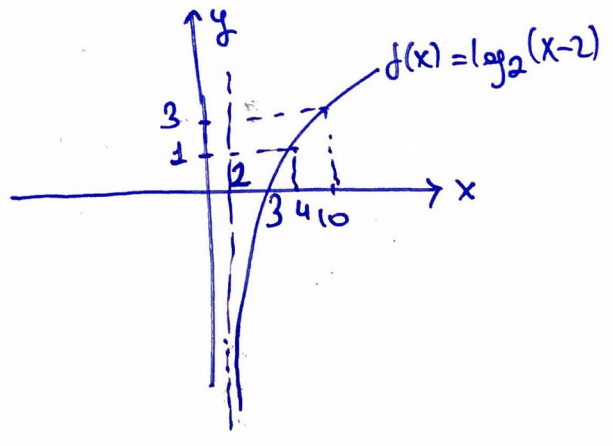
- i) tanım kümesi bulunur
- ii) $mx+n=0$ için grafiğin x eksenini kestiği nokta $(x_0, 0)$ bulunur
- iii) $mx+n=a$ için grafiğin geçtiği $A(x_1, 1)$ noktası bulunur
- iv) $mx+n$ ifadesinin durumuna göre grafik ya da şekillerinden biri olarak çizilir.

Yukarıda verilenlere göre $f(x)=\log_2(x-2)$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz.

i) $x-2 > 0$
 $x > 2$

ii) grafiğin x eksenini kestiği nokta $(2, 0)$ 'dir.

iii) grafik $(3, 1)$ noktasından geçer

$$4-4 \cdot 1 \cdot m < 0$$

$$m > 1$$

en küçük tam sayı değeri = 2

DEĞERLENDİRME

- 1) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+$, $f(x) = (a+2)^x$ üstel fonksiyonu için $f(3) = 1331$ dir. Buna göre, a kaçtır?

$$\begin{aligned} f(3) &= (a+2)^3 = 1331 \\ \sqrt[3]{(a+2)^3} &= \sqrt[3]{1331} \\ a+2 &= 11 \\ a &= 9 \end{aligned}$$

- 2) $\log_{\sqrt{5}}(125) = x$ ve $\log_2(x-2) = a$ ise x , a nın kaç katıdır?

$$\begin{aligned} (\sqrt{5})^x &= 125 \Rightarrow 5^{\frac{x}{2}} = 5^3 \\ \frac{x}{2} &= 3 \\ x &= 6 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \log_2 4 &= a \\ a &= 2 \end{aligned}$$

x , a 'nın 3 katıdır.

- 3) $\log[8 + \log_2[3 + 2\log_3(x-1)]] = 1$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$\begin{aligned} 3 + 2\log_3(x-1) &= 4 \\ 2\log_3(x-1) &= 1 \\ \log_3(x-1) &= \frac{1}{2} \Rightarrow x-1 = \sqrt{3} \\ x &= \sqrt{3} + 1 \end{aligned}$$

- 4) $7^{x+5} - 2 = 13$ olduğuna göre, x kaçtır?

$$\begin{aligned} 7^{x+5} &= 15 \\ x+5 &= \log_7 15 \\ x &= \log_7 15 - 5 \end{aligned}$$

- 5) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+$, $f(x) = 5^{3x+2} - 7$ fonksiyonunun ters fonksiyonunu bulunuz?

$$\begin{aligned} y &= 5^{3x+2} - 7 \\ y+7 &= 5^{3x+2} \\ 3x+2 &= \log_5(y+7) \\ x &= \frac{\log_5(y+7) - 2}{3} \end{aligned}$$

$$f^{-1}(x) = \frac{\log_5(x+7) - 2}{3}$$

- 6) $f: (-\frac{2}{5}, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \log_2(5x+2) + 7$

fonksiyonunun ters fonksiyonunu bulunuz?

$$\begin{aligned} y &= \log_2(5x+2) + 7 \\ y-7 &= \log_2(5x+2) \\ 2^{y-7} &= 5x+2 \\ \frac{2^{y-7} - 2}{5} &= x \end{aligned}$$

$$f^{-1}(x) = \frac{2^{x-7} - 2}{5}$$

- 7) $f(x) = \log_{x^2-x+1}(x^2+6x+5)$ fonksiyonunun en geniş tanım kümesini bulunuz?

$$\begin{aligned} x^2 - x + 1 &\neq 1 & x^2 + 6x + 5 &> 0 \\ x^2 - x + 1 &> 0 & \Rightarrow \Delta < 0 & (x+5) \cdot (x+1) \\ x^2 - x &\neq 0 & & \\ x \cdot (x-1) &\neq 0 & & \\ x &\neq 1 & & \\ x &\neq 0 & & \end{aligned}$$

	-5	-1	
+	-	+	

$$(-\infty, -5) \cup (-1, \infty) - \{0, 1\}$$

- 8) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+$, $f(x) = 4e^{x-2} + 3$ fonksiyonunun ters fonksiyonunu bulunuz?

$$\begin{aligned} y &= 4e^{x-2} + 3 \\ \frac{y-3}{4} &= e^{x-2} \\ x-2 &= \ln\left(\frac{y-3}{4}\right) \\ x &= \ln\left(\frac{y-3}{4}\right) + 2 \end{aligned}$$

$$f^{-1}(x) = \ln\left(\frac{x-3}{4}\right) + 2$$

$$x = \ln\left(\frac{y-3}{4}\right) + 2$$